

A parlagfű-mentesítési program földhivatali feladatai.

2005-től 2008. augusztus 30-ig a többször módosított **növényvédelemről** szóló 2000. évi XXXV törvény,

2008. szeptember 1-től az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény, **valamint a parlagfű elleni közérdekű védekezés végrehajtásának, valamint az állami, illetve a közérdekű védekezés költségei megállapításának és igénylésének részletes szabályairól** szóló 221/2008. (VIII. 30.) Korm. rendelet határozta, illetve határozza meg a földhivatalok e témában elvégzendő feladatait.

Előkészítő feladatok:

- április – május – június hónapokban **határszemle keretében előzetes ellenőrzés** (feltérképezés)
- **parlagfű mentesítéssel kapcsolatos tájékoztató nyomtatványok** postázása (termőföld tulajdonosok/földhasználók részére)
- **útvonalterv elkészítése** (előző évek tapasztalata, FÖMI által adott veszélyeztetettségi térképek, bejelentések)
- egyéni **védőfelszerelések beszerzése** (por állarc)

Az útvonalterv **kéthetente aktualizálásra** és megküldésre kerül a parlagfű-mentesítési programban érdekelt hatóságok és szervezetek számára.

Minden év július 1-től a mezőgazdászok helyszíni ellenőrzéseket tartanak a parlagfüves területek felkutatása és bemérése érdekében.

A helyszíni szemlék alkalmával a mezőgazdászok a települések külterületén található parlagfűvel fertőzött területek bemérése során **PDA-GPS** készülékek, illetve az az által felvett **koordinátpontok** segítségével körülhatárolják a fertőzött területet, majd több pontról **fényképfelvételeket** és papír alapú **jegyzőkönyvet készítenek**.

Jegyzőkönyv főbb adatai:

- szemle időpontja
- település megnevezése
- jelen lévők (hatóság részéről, egyéb)
- a szemle megtartása hivatalból vagy bejelentésre
- lezárt terület felnyitására sor került-e
- parlagfű fenológiai állapota (csíranövény, szára-leveles, de még nem virágbimbós növény, újrasarjadó növény, virágbimbós állapot, virágzó növény, érett termésű növény, elszáradt kóró)
- parlagfű növény mérete
- más allergén gyomnövények jelenléte (pl.: vadkender, feketüröm)
- a folt töréspontjainak koordinátái
- az ellenőrzött terület leírása (művelt, műveletlen, kultúrnövénnyel fedett)
- kultúrnövény károsodása nélkül elvégezhető vagy sem a védekezés
- kultúrnövény fajtája és egyéb adatok (tőszám, fertőzöttség, koordináták)
- parlagfűvel való felületi borítottság %-ban
- fényképfelvételek azonosítói és koordinátái
- egyéb
- mellékletek

A felvett adatokat és a fényképfelvételeket a mezőgazdászok **irodai munkájuk során töltik fel az e célra rendszeresített parlagfű szerverre** a TAKAROS, valamint a FÖNYIR adataival kiegészítve. A szerveren található jegyzőkönyv ugyanis már tartalmazza a **tulajdonos**, földhasználat esetén a **földhasználó**, a **haszonélvező**, valamint az **özvegyi joggal** rendelkező személy/személyek adatait is. A teljes körűen kitöltött jegyzőkönyveket a mezőgazdászok **öt munkanapon belül lezárják** és ezzel az MgSzH **növényvédelmi felügyelőjének rendelkezésére bocsátják**. E mozzanattal az adott parlagfű folttal kapcsolatos földhivatali munka – abban az esetben, ha bírósági eljárás nem indul - lezáródik.

Egyéb feladatok:

- **intenzív kapcsolattartás** a társhatóságokkal, civil szervezetekkel
- civil szervezetek és lakossági **bejelentések továbbítása** az illetékes földhivatalok illetve hatóságok részére (útvonaltervbe történő beépítés)
- parlagfű mentesítéssel kapcsolatos **rendezvényeken történő részvétel és tapasztalatcsere**

Az elmúlt években a földhivatal **kiemelten kezelte a parlagfű-mentesítési program földhivatalra háruló feladatait**, mely az elért eredményekben tükröződött.

| | | | |
|----------|---------|-----------|---------|
| 2005. év | 299 nap | 949 folt | 2560 ha |
| 2006. év | 372 nap | 913 folt | 2147 ha |
| 2007. év | 354 nap | 900 folt | 1898 ha |
| 2008. év | 367 nap | 1612 folt | 4116 ha |
| 2009. év | 284 nap | 547 folt | 1605 ha |
| 2010. év | 299 nap | 744 folt | 2066 ha |

Tapasztalatok

A helyszíni ellenőrzések alkalmával a mezőgazdászok nem kizárólag a parlagfűvel fertőzött területek felkutatására koncentrálnak, hanem általános **határszemlét is végeznek**, így az engedély nélkül más célra igénybevett, valamint az ugyan **parlagfűvel nem fertőzött, de hasznosítatlan, gyomos termőföldterületek** tulajdonosai, vagy földhasználói ellen is megindítják a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvényben rögzített **hatósági eljárásokat**.

Az eljárások során észlelhető volt az **osztatlan közös tulajdonban lévő kárpótlási és részarány kiadással érintett**, valamint a még ki nem adott **maradvány területek problematikája**, a **kapás-, egyes esetekben a kalászos kultúrák, és a tarlók erőteljes parlagfű fertőzöttsége**.

Az osztatlan közös tulajdonban lévő ingatlanoknál - elsősorban ott, ahol a területnek **nincs földhasználója** ezért parlagon hevernek és természetes gyepesedésük még nem szorította ki a parlagfűvet – a terület kaszálását kevés tulajdonos érzi kötelességének, hiszen sok esetben az akár több tíz hektárból mindössze néhány száz - vagy akár kevesebb – négyzetméter nagyságú tulajdonnal rendelkeznek. **E probléma megoldására az osztatlan közös tulajdonok már folyamatban lévő megszüntetése és a birtokrendezés**, vagy birtokösszevonási célú önkéntes földcsere lehet megoldás, hiszen abban az esetben egyénenként lehetne megoldani a szankcionálást, és a földtulajdonosok is tisztában lennének azzal, hogy melyik területrészt tartoznak felelősséggel.

A **kapás és kalászos növénykultúrákban** a parlagfű elterjedése egyértelműen a **rossz agrotechnikára**, a vetést megelőző, valamint az azt követő **gyomirtás elmaradására** vezethető vissza, míg a **tarlóknál az őszi vetés-előkészítő talajmunkák időbeni eltolódása** az oka a nagymértékű fertőzöttségnek, mely jelentős pollenterhelést okoz a fertőzött területek akár 100 kilométeres körzetében.

A **fertőzött területek csökkenésével szemben megnövekedtek a lakosság**, valamint a **civil szervezetek** (elsősorban a Parlagfűmentes Magyarországért Egyesület) által tett **bejelentések** száma. A bejelentéssel érintett területeken végzett helyszíni ellenőrzések tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a lakossági bejelentések elsősorban a kis területi méretű **zártkerti ingatlanokra** vonatkoznak, melyek többségében **parlagfűvel egyáltalán nem**, csak egyéb gyomnövényekkel fertőzöttek. Ez arra enged következtetni, hogy **a lakosság továbbra sem ismeri fel a parlagfű növényt**. E probléma megoldásában jelentős szerepe lehetne a médiának.